

Asianajotoimisto Eeva Lehtonen Oy

Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari
Suomen Asianajajaliiton jäsen
Pohjoiskauppatori 1B, FI-28100 Pori, Finland
Puh. [Peitetty] y: [Peitetty]
email: [Peitetty]

Yksikönpäällikkö Sanna Välimäki
Liikenneinsinööri Eija Riihimäki
Porin kaupunki/tekninen toimiala
Yrjönkatu 6 B
28100 Pori

Porissa 29.3.2021

Asia: Liikenteenohjauslaitteiden eli puomien asettaminen Vasikkarantie 244:n tonttiliittymille K7280/6m ja Y2003-14244/2/6m.

Tieliikennelain 71 §:ssä (729/2018, voimaan 1.6.2020) on kirjattu, että liikenteenohjauslaitteen asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen. Näin on menetelty liikenneinsinöörin päätöksellä 30.9.2019 (sittemmin peruttu). Vaasan Hovioikeuden tuomiossa 4.2.2021 nro 51 (S19/1019) on sivulla 7 mainittu, että puomeihin tarvitaan kaupungin lupa. Hovioikeuden tuomio on tältä osin kumonnut käräjäoikeuden ratkaisun.

Miten ja missä määritellään TLL 71 §:n käsite *tienpitäjä*, joka asettaa puomin? Pykälässä puhutaan vain kunnan suostumuksesta eikä puhuta tiepohjan omistajan suostumuksesta mitään.

Tieliikennelain 2 §:ssä on määritelmät, mitä eri termit laissa tarkoittavat. Tässä luettelossa ei ole määritelty käsitettä tienpitäjä.

Vasikkarantie on yksityistie, joten tarkemmat määräykset ovat tässä erityislaissa (560/2018, voimaan 1.1.2019).

Yksityistielain 3 §:ssä on samalla tavalla luettelo laissa tarkoitetuista käsitteistä. Myöskään siellä ei ole määritelty käsitettä tienpitäjä. Lain 3 pykälän 2 –kohdassa tarkoitetaan tieoikeudella oikeutta käyttää toisen kiinteistön aluetta pysyvästi kulkuyhteyttä varten. Pykälän 5-kohdassa tarkoitetaan tieosakkaalla sellaisen kiinteistön, jolle kuuluu tieoikeus, omistajaa ja muita tieoikeuden saaneita tahoja. Pykälän 9 –kohdassa tarkoitetaan tiealueella aluetta, johon tieoikeus kohdistuu ja jolle tietä varten tarvittavat alueet, rakenteet ja laitteet, kuten liikenteenohjauslaitteet.... voidaan sijoittaa. Lähtökohtaisesti tienpitäjä laittaa liikenteenohjauslaitteet yksityistien alueelle.

Tieosakkaan määritelmässä on huomattava, että siinä puhutaan kiinteistön omistajasta, mutta vain siitä kiinteistön omistajasta, jolle kuuluu tieoikeus tai joka on saanut tieoikeuden. Pykälän kirjoitusasu on huono, koska siinä genetiivirakenne katkaistaan relatiivilauseella. Olisi siis pitänyt kirjoittaa kiinteistön omistaja, jonka kiinteistöllä on tieoikeus. Tässä

kohdassa ei puhuta maapohjan omistajasta. Laitteiden sijoittajasta ei mainita, koska puhutaan passiivissa. Säännöksen genetiivirakenne on voinut aiheuttaa, että jotkut ohjeistukset ovat saaneet jopa virheellisen sisällön. Ohjeistukset eivät kuitenkaan voi olla vastoin lain sisältöä.

Yksityistielain 25 §:n mukaan tielle on asetettava tieosakkaiden liikennetarpeiden yms. kannalta välttämättömät liikenteen ohjauslaitteet. Hallituksen esitys HE 147/2017 sivulla 58 selittää tätä kohtaa: ”Myös esimerkiksi puomit ja muut sulkulaitteet ovat liikenteen ohjauslaitteita, joiden asettamisesta säädetään tieliikennelaissa. Tieliikennelain 51 §:n 2 momentin mukaan liikenteen ohjauslaitteen asettaa yksityistielle tienpitäjä eli tiekunta tai tieosakas. Tienpitäjän on kuitenkin saatava ennen liikenteen ohjauslaitteen asettamiselle ensin kunnan suostumus. Kunta ei voi evätä suostumustaan ilman pätevää syytä.”

Laissa todetaan, että puomit ovat liikenteen ohjauslaitteita. Yksityistien esitöissä todetaan, että tienpitäjä on joko tiekunta tai tieosakas ja että nämä ovat ne tahot, jotka päättävät liikenteen ohjauslaitteista. Tässä ei maapohjan omistajasta puhuta mitään eikä myöskään edellytetä tiealueen maapohjan omistajan lupaa tai suostumusta. Sen sijaan kunnan suostumus vaaditaan, mutta sitä ei saa evätä. Kunnan suostumuksen taustalla on se, että puomit tulevat merkityiksi yleistä tarvetta eli palo- ja pelastustointia yms. varten. Pätevä syy ei ole tiemaapohjan omistajan vastustus, vaan lähinnä tienpitoon annettavat avustukset. Vasikkarintien loppuosuudelle ei ole haettu kunnan avustuksia.

Suomen Tieyhdistyksen julkaisussa ”Yksityisteiden hallinto Tiekunta ja tieosakas 2019”, jonka on toimittanut Esko Hämäläinen (Kerava 2019) on sivulla 126 todettu, että yksityisteillä käytettyjä liikenteen ohjauslaitteita ovat liikennemerkkit ja sulkulaitteet eli puomit. Samalla sivulla on todettu, että liikenteen ohjauslaitteen asettaa yksityistielle tienpitäjä (eli tiekunta tai tieosakkaat yhdessä, jos tiekuntaa ei ole). Puomin asettamiseen tarvitaan kunnan suostumus. Mistään muusta suostumuksesta ei puhuta.

Tieoikeus kaksine liittymineen on aikanaan silloisen maapohjan omistajan suostumuksella maanmittaustoimituksessa perustettu. Vielä toisessakin maanmittaustoimituksessa on uuden maapohjanomistajan eli [Peitetty] vaatimuksesta tutkittu tieliittymien tarpellisuus. Toimituksessa (MMLm/574/33/2014) Kume 126 –tilalle RN:o 1:126 on vahvistettu kaksi tonttiliittymää eli lännessä tilan 1:173 rajalla oleva ja pyykin 100 läheisyydessä oleva. Tuossa pöytäkirjassa on sivulla 4 vahvistettu tien ja tonttiliittymän/ liittymähaaran käyttämisestä seuraavaa: ”Lisäksi sama tiealue, Kumen tilalle johtavaa liittymähaaraa lukuun ottamatta, on Tulppuvaaran tilan sekä tiehen oikeutettujen tilojen Kesäranta 1:217 ja Merituuli 1:216 käytössä.”

Tämä on määrätty ja vahvistettu vanhan yksityistielain voimassaollessa. Samoin tilasta laaditussa toimituksen 2019-620362 kartassa on tieliittymien osalla käyttäjämerkintä vain tilasta 1:126. Tieliittymien osalta ainoa tieosakas on Kumen tila.

Kun tieoikeus aikanaan on perustettu, tie on harkittu tarpeelliseksi, vaikka se rajoittaa kiinteistön omistajan oikeutta omistukseen. Tien perustamisella on tätä omistajan oikeutta rajoitettu ja sen on katsottu olevan perustuslain mukaista, koska rajoittaminen on tielainsäädännön säätämisen yhteydessä tällaiseksi todettu. Rasitetien perustamisen jälkeen ei tarvitse miettiä kiinteistön omistajan oikeuksia tiealueen osalta. On myös huomioitava se, että jokaiselle kiinteistölle tulee järjestää kulkuyhteys ja taas tällä oikeudella syrjäytetään kiinteistön omistusoikeus. Erilaiset perusoikeudet on jo lakien säätämisen yhteydessä huomioitu.

kiinteistön omistusoikeus. Erilaiset perusoikeudet on jo lakien säätämisen yhteydessä huomioitu.

Yksityistielain 27 §:ssä on se ainoa viittaus, milloin maanomistajan eli rasiitetun kiinteistön omistajan lupa tulee kysyä. Tämä on tehtävä siinä tapauksessa, että poiketaan lain 9 §:n määräyksistä eli rasiitetien perustamisen yhteydessä määräytyistä rajoituksista, mistä tässä nyt ei ole kysymys. Tästä pykälästä selviää, että tieosakas ja tienpitäjä ovat eri asia kuin maapohjan omistaja.

Yksityistielain 29 §:n 3 momentista käy ilmi, että maapohjan omistaja ei saa sulkea puomilla tms. alueellaan kulkevaa yksityistietä. Tällainen asia riitautuessaan tulee käsitellä yksityistietoimituksessa. Tästä säännöksestä on pääteltävissä, että maapohjan omistajalla ei ole päättävältä yksityistien alueelle laittavien puomien suhteen. Puomit eivät luonnollisestikaan saa olla tielain 3§:ssä määritellyn ja maanmittaustoimituksessa mitatun ja merkityn alueen ulkopuolella, jolloin ne tarvitsisivat 27§:n mukaisesti maapohjan omistajan luvan. Tällaisesta ei ole kysymys.

Yksityisteiden hallinto on lainuudistuksen myötä muutettu. Yksityistielain 48 §:n mukaan yksityistietä varten voidaan perustaa tiekunta tai tieosakkaat voisivat halutessaan hallinoida yksityistietä myös järjestäytymättöminä keskenään asiasta sopien. Tällä Vasikkarintien kääntöpaikan jälkeisellä osuudella ei ole perustettu tiekuntaa, vaan tiekunta päättyy tielle tehtyyn kääntöpaikkaan. Tiekuunnan kääntöpaikalta tie Y2003-14244/1/6 jatkuu siten, että maanmittaustoimituksen mukaan tieoikeus on sekä maapohjan omistajalla [Peitetty], heidän kesämökkitiloillaan ja Kume 126 –kiinteistöllä kuitenkin siten, että tieoikeus Kumen tilalle johtaviin kiinteistöliittymiin on vain Kume 126:lla. Kume 126 on yksinään rakentanut ja hoitanut tätä tieosuutta eikä ole siitä mitään korvausta vaatinut muilta osakkailta, vaikka olisi ollut siihen oikeutettu. Yksitystien 6 metrin levyinen tiealue on uudelleen maastoon merkitty yksityistietoimituksessa 2019-620362. Myös Kumen tilalle johtavat kaksi 6 m:n liittymähaaraa on tässä toimituksessa mitattu ja alueina K7280/6m ja Y2003-14244/2/6m merkitty kartalle ja maastoon. Liittymien osalla tieosakkaana on vain Kume 126 –kiinteistö, joten se myös niiden osalta käyttää yksinään puhevaltaa niille laitettavien liikenteenohjauslaitteiden osalta. Liittymien ainoa tieosakas on oikeutettu laittamaan tien alueelle puomin estämään ulkopuolisten kulkemista. Kaupungin on annettava tähän lupa eikä maapohjan omistajan vastustus voi tätä lupaa estää.

Kiinteistö Oy Kume liittymähaarojen ainoana tieosakkaana eli kiinteistön RN:o 1:216 omistajana pyytää, että kaupunki antaa suostumuksen liittymähaaroihin K7280/6m ja Y2003-14244/2/6m tiealueelle laitettaville kahdelle puomille. Kartat alueesta on jo aikaisemmin toimitettu samoin viitatut asiakirjat. Pyydämme pikaista käsittelyä.

[Peitetty]

asianajaja, varatuomari, oik.lis. Porista
Kiinteistö Oy Kume 126 asiamiehenä